

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра філософії
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННТІДАБА
Владислав ДАНИШЕВСЬКИЙ

« 2 » вересня

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія

(назва навчальної дисципліни)

освітнього ступеня бакалавр

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 022 «Дизайн»

шифр і назва спеціальності

освітньо-професійної
програми

«Дизайн»

назва освітньої програми

статус дисципліни вибіркова

факультет(інститут) архітектурний

Форма навчання денна

(денна, вечірня, заочна)

мова навчання українська

1. Опис навчальної дисципліни

	Всього	Кредити	Семестр
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	IV
Аудиторні заняття, у т.ч.:	30	1	90
лекцій	30	-	30
лабораторні роботи	-	-	
практичні заняття	-	-	
Самостійна робота, у т.ч.	60	2	60
підготовка до аудиторних занять	10	-	10
підготовка до контрольних заходів	15	-	15
виконання та захист реферату	20	-	20
опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях	15	-	15
Форма підсумкового контролю		залік	

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія».

« 27 » серпня 2024 року - 9 с.

Розробник: Марина СКЛАДАНОВСЬКА, доцент кафедри філософії ННІ ПДАБА, доктор філософії.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії ННІ ПДАБА

Протокол від « 27 » серпня 2024 року, № 1

Завідувач кафедри

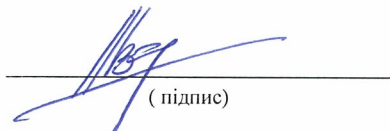

(підпис)

(Віктор БІЛОПОЛІЙ)
(ім'я, прізвище)

« 27 » серпня 2024 року

Протокол від « 30 » серпня 2024 року, № 6

Голова

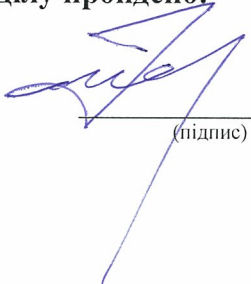

(підпис)

(Ірина ШВЕЦЬ)
(ім'я, прізвище)

« 30 » VIII 2024 року

Експертизу навчально-методичного відділу пройдено:

« 2 » вересня 2024 року

(підпис)

(Віолетта ФЕДІНА)
(ім'я, прізвище)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія»:

- ознайомлення студентів з основними поняттями та категоріями психологічної науки;
- освоєння студентами психологічної грамотності та психологічної культури, без чого не можливе нормальне людське життя у суспільстві та безконфліктне спілкування з іншими людьми;
- розкриття психологічної характеристики особистості, її спрямованості, темпераменту, характеру, здібностей;
- усвідомлення сутності механізмів психічних процесів, станів, якостей особистості як підвалин її формування в процесі виховання, навчання та освіти.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Психологія» є:

- ознайомлення та засвоєння студентами основних понять та термінів психології на рівні їх відтворення, тлумачення та застосування;
- виявлення індивідуальної психологічної особливості кожного за допомогою певних методик.
- формування вмій безконфліктного спілкування, саморегуляції та розвитку.

Пререквізити дисципліни: «Історія і культура України», «Етика та естетика».

Постреквізити дисципліни: «Філософія», «Соціологія», «Психологія управління та конфліктологія», «Педагогіка вищої школи».

Компетентності:

- ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, збереження стресостійкості;
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК05. Здатність працювати в команді.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК09. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- СК11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.
- здатність застосовувати психологічні знання у практичних ситуаціях професійної діяльності та особистісного самовдосконалення
- прагнення до власного розвитку, збереження психічного здоров'я та психологічної культури.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- РН01. Застосовувати набуті знання, розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях;
- РН13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.
- РН14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та закордонні художні практики.

- РН21. Системно мислити, розробляти, формувати та проводити основні етапи проекту.

знати:

- категорії та основні поняття психології;
 - біологічні основи психіки;
 - свій тип нервової діяльності, поняття темпераменту;
 - емоційні стани та механізми їх виникнення;
 - зв'язок між пізнавальними процесами та професійною діяльністю;
 - загальні поняття про психологічні особливості особистості
- функції, засоби спілкування.

вміти:

- застосовувати спеціальні прийоми підвищення ефективності пізнавальних процесів, що супроводжують діяльність;
- організовувати на науковій психологічній основі спілкування в колективі, відносини з підлеглими, керівниками, громадянами;
- запобігати станам стресу та фрустрації;
- спілкуватись без конфліктів;
- творчо застосовувати психологічні знання в процесі рішення професійних завдань та вихованні дітей.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, діалог) і наочні (ілюстрація, демонстрація), метод проблемного викладу.

Форми навчання: групова, індивідуальна.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

1. Психологія як наука про психіку людини. Поняття про психіку людини.
2. Свідомість та неусвідомлювані явища.
3. Когнітивна підструктура особистості. Психічні пізнавальні процеси: відчуття, сприйняття.
4. Увага. Пам'ять. Мислення. Уява.
5. Проблема особистості в психології.
6. Індивідуально-психологічні властивості особистості. Темперамент. Характер.
7. Емоційно-вольова сфера особистості.
8. Вікова психологія.
9. Виховання та навчання як фактор розвитку особистості.
10. Міжособистісне спілкування як спосіб взаємодії один з одним.
11. Природно-антропогенне середовище. Основи екологічної психології.
12. Соціально-психологічний клімат. Конфлікт та безконфліктна поведінка

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Основи психології та педагогіки					
1. Психологія як наука про психіку людини Поняття про психіку людини	2	2			2
2. Свідомість та неусвідомлювані явища	2	2			3
3. Когнітивна підструктура особистості. Психічні пізнавальні процеси: відчуття, сприйняття	2	2			4
4. Увага, пам'ять, мислення, уява	4	4			2
5. Проблема особистості в психології	2	2			1
6. Індивідуально-психологічні властивості особистості. Темперамент. Характер	4	4			1
7. Емоційно-вольова сфера особистості	2	2			4

8. Вікова психологія	2	2			2
9. Виховання та навчання як фактор розвитку особистості	2	2			1
10. Міжособистісне спілкування як спосіб взаємодії один з одним	2	2			3
11. Природно-антропогенне середовище. Основи екологічної психології.	2	2			1
12. Соціально-психологічний клімат. Конфлікт та конфліктна поведінка	4	4			1
Підготовка до контрольних заходів					15
Виконання та захист реферату					20
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основи психології та педагогіки		
1	<u>Психологія як наука про психіку людини. Поняття про психіку людини.</u> Еволюція предмета психології; психіка - об'єкт дослідження психології. Методи психології. Галузі психології. Історія розвитку психології. Організм та психіка. Форми виявлення та структура психіки людини; основні функції психіки. Мозок та психіка	2
2	<u>Свідомість та неусвідомлювані явища.</u> Свідомість, її зміст, сутність та функції. Структура свідомості (К.Г. Юнг, З. Фрейд, А. Адлер). Свідомість та самосвідомість. Неусвідомлюване в психічному житті людини (автоматизми та навички; явища неусвідомлюваної установки; неусвідомлюваний супровід свідомих дій тощо)	2
3	<u>Когнітивна підструктура особистості. Психічні пізнавальні процеси: відчуття, сприйняття.</u> Відчуття та сприймання. Закономірності сприймання.	2
4	<u>Увага.. Пам'ять. Мислення. Уява.</u> Увага як наскрізний психічний процес. Мнемічні процеси, способи ефективного запам'ятовування. Види мислення. Уява та творчість.	4
5	<u>Проблема особистості в психології та педагогіці.</u> Особистість як предмет дослідження соціально-гуманітарних наук. Теорії особистості. Основні фактори формування та розвитку особистості. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості. Поняття «індивід», «індивідуальність», «людина», «особистість». «Я-концепція». Самооцінка	2
6	<u>Індивідуально-психологічні властивості особистості. Темперамент. Характер.</u> Типи вищої нервової діяльності. Темперамент та його основні властивості. Психологічні портрети темпераментів за теорією Павлова І. (холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік). Поняття характеру. Фактори формування характеру. Акцентуації характеру. Характер та темперамент. Здібності та їх значення для діяльності людини	4
7	<u>Емоційно-вольова сфера особистості.</u> Емоції, почуття та потреби людини. Роль почуттів в пізнавальній та практичній діяльності людини. Вищі почуття (моральні, інтелектуальні, естетичні тощо) як результат суспільного розвитку. Афект та фрустрація. Управління емоціями. Вольові якості особистості. Стрес	2

8	<u>Вікова психологія.</u> Рушійні сили розвитку людини та формування особистості. Психологія вікових криз. Особливості розвитку в кожному віці	2
9	<u>Виховання та навчання як фактор розвитку особистості.</u> Зміст поняття «виховання» як суспільно-історичного явища. Поняття та загальна характеристика навчального процесу. Умови ефективного навчання протягом життя.	2
10	<u>Міжособистісне спілкування як спосіб взаємодії один з одним.</u> Проблема спілкування та формування особистості. Функції та структура спілкування. Вербальні та невербальні засоби спілкування. Спілкування як сприйняття людиною інших (перцепція). Спілкування як взаємодія (інтеракція). Трансактний аналіз спілкування (Е. Берн). Синтонічна модель спілкування (Н. Козлов). Лідерство та керівництво	2
11	Природно-антропогенне середовище. Основи екологічної психології. Екологічна свідомість, екологічна культура. Етнічні витоки формування екосвідомості	2
12	<u>Соціально-психологічний клімат. Конфлікт та конфліктна поведінка.</u> Наукове визначення конфлікту. Види конфліктів: особистісні, мотиваційні, рольові, конфлікт інтересів, міжособистісні конфлікти, міжгрупові конфлікти. Р Стратегії реагування в конфліктній ситуації	4
Разом за змістовим модулем 1		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно навчального плану практичні заняття не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно навчального плану лабораторні заняття не передбачені.

8 САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	10
2	Підготовка до контрольних заходів	15
3	Виконання та захист індивідуальних завдань (реферат)	20
Опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях		
4	2. Свідомість та неусвідомлювані явища. Психіка-поведінка-діяльність. Стани свідомості: природні, змінені, патологічні. Свідомість та наркотики	3
	3. Психічні пізнавальні процеси: мислення, уява. Зв'язок мислення та мови у повсякденному житті людини. Типи мислення людей та їх специфічні прояви. Мислення та мова. Види та функції мови. Інтелект та можливості його оцінки	4
	7. Емоційно-вольова сфера особистості. Почуття. Стрес та його особливості. Воля та вольові дії людини	4
	12. Міжособистісне спілкування як спосіб взаємодії один з одним. Функції та структура спілкування. Спілкування як сприйняття людиною інших (перцепція). Спілкування як взаємодія (інтеракція). Синтонічна модель спілкування Н. Козлова	4

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Тематика рефератів

1. Психіка, її основні функції та прояви. Психіка і мозок.
2. Характеристика методів психологічного дослідження.
3. Гуманістична психологія та проблеми, які вона вирішує.

4. Свідомість, її стани: нормальні та змінені (бадьорість, сон, гіпноз, медитація).
5. Роль біологічного та соціального факторів в психіці людини згідно теорії З. Фрейда.
6. Самосвідомість особистості, її характеристика та роль у життєдіяльності людини.
7. Теорія особистості Е. Бьорна (його книга «Люди, які грають в ігри...»
8. Психосоціотипи К.Г. Юнга, критерії їх виокремлення та характеристика.
9. Уявлення про людину в роботах Е. Фромма.
10. Теорія особистості А. Маслоу.
11. Когнітивна теорія особистості Джорджа Келлі.
12. Що таке особистість та як вона формується.
13. Життєвий шлях людини: етапи та вікові кризи.
14. Стреси в житті людини: профілактика та подолання їх негативних наслідків.
15. Агресія та агресивна поведінка.
16. Особливості публічного виступу: психологічний аспект.
17. Творчість як спосіб реалізації особистості.
18. Темперамент та індивідуальність людини.
19. Характер та воля. Як розвивати силу волі.
20. Конфлікт як соціальний феномен. Теорії поведінки особистості у конфлікті.
21. Пам'ять. Прийоми та способи покращення пам'яті людини. Розвиток пам'яті у дітей.
22. Увага та її властивості. Психологічні рекомендації щодо управління увагою.
23. Уява та фантазія: їх роль у життєдіяльності людини.
24. Екологічна психологія: проблеми та актуальність.
25. Вплив природно-антропогенного середовища на психіку людини.
26. Мова, її види та функції у житті людини.
27. Вербальне спілкування, його функції та особливості
28. Невербальні способи спілкування.
29. Поняття інтелекту у психології. Що визначає розвиток інтелекту.
30. Вплив негативних емоційних станів на здоров'я.
31. Психічне здоров'я та гармонія особистості.
32. Дружба та кохання як соціально-психологічне явище.
33. Міжособистісні відносини у сім'ї: причини конфліктів та способи їх попередження.
34. Мотивація діяльності людини.
35. Значення психологічних знань для професійної діяльності.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: письмовий, тестовий, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість є оцінкою, отриманою за змістовий модуль

1	Систематичне відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект, який містить лекції викладача та самостійно опрацьовані джерела при підготовці до аудиторних занять та контрольних заходів	10
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30
4	Підготовка, виконання та захист реферату	15
5	Виконання контрольної роботи поточного контролю	30
		100

Бали за конспект:

10-8 - конспект містить розкриті питання всіх лекцій, самостійних питань;

7-4 - у конспекті відсутні 2-3 лекції або 2-4 питань для самостійної роботи;

3-1 - не повний конспект, у якому не розкриті 5-6 лекцій, або питання для самостійної роботи

0 – немає конспекту.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях, опрацьовуються самостійно та захищаються студентами в усній формі. Відповіді оцінюються у **30** балів:

30-25 - глибоке розуміння суті питання та можливості його застосування в майбутній професійній діяльності; вільне володіння категоріальним апаратом:

24-19 - вільна орієнтація як в окремих питаннях, так і в темі в цілому;

18-12 - неповне розкриття питання; поверхневі знання, суттєві помилки;

11-5 - низький рівень розуміння основних питань; нездатність розкрити всі питання;

5-1 - часткове володіння категоріальним апаратом; грубі помилки у відповідях.

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у **15** балів:

15-11 - реферат виконаний із врахуванням всіх вимог; під час захисту студент показав вільне володіння темою;

10-6 - реферат містить помилки у оформленні; під час захисту студент орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; під час захисту студент показав часткове володіння темою.

Виконання контрольних робіт поточного контролю оцінюється у **30** балів.

Проводиться 3 контрольні роботи у формі тестів, які містять 6 завдань: 5 завдань вимагають вибрати правильну відповідь, 1 - дати визначення.

Кожна контрольна робота оцінюється у **10** балів: за **1-4** питання студент отримує **4** бали, за **5** питання - **2** бали, за **6** питання - **4** бали.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Психологія» визначається як сума показників змістового модуля 1.

11. Рекомендована література

Основна

1. Васянович Г.П. Основи психології: навчальний посібник / Григорій Петрович Васянович – К.: Педагогічна думка, 2012. – 114 с [Васянович Г.П. Основи психології 2012p.pdf](#) .
2. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 376 с. [Сергєєнкова О.П. Вікова психологія 2012p.pdf](#)
3. Москалець В. П. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра–К., 2020. – 564 с.
4. Складановська М.Г. Психологія: Навчальний посібник для студентів денної форми навчання. – Дніпро: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2018, - 80с. [Складановська М.Г. Психологія 2018г.doc](#)
5. Складановська М. Г. Людина і світ: вступ до екологічної психології : навч. посібник. – 2-е вид. / М. Г. Складановська. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2012. – 161 с. [Складановська Людина і світ вступ до екологічної психології .pdf](#)
6. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: навч. посібник. - К.: Академ-видав, 2012. - 528 с.
7. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 280 с. [Столяренко О.Б. Психологія особистості 2012p.pdf](#)

Допоміжна

1. Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Психологія: вступ до спеціальності: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007 — 288 с. [Бочелюк В.Й. Психологія вступ до спеціальності 2007p.pdf](#)
2. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій – [3-те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
3. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 256 с.
4. Конфліктологія: Навч. посібник для студентів дистанційної форми навчання. Укладач – доц. каф. Філософії та політології Складановська М.Г.. – Дніпропетровськ: Придніп-

- ровська державна академія будівництва та архітектури, 2017. –101с. [Складановська М.Г.Конфліктологія 2017г.pdf](#)
5. Психологія управління: Навч. посібник для студентів дистанційної форми навчання. Укладач – доц. каф. філософії та політології Складановська М.Г.. – Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2017. –99 с. [Складановська М.Г. Психологія управління 2017г.pdf](#)
 6. Семенова А.В., Гурін Р.С., Осипова Т.Ю. Основи психології і педагогіки: навч. посібник. - К.: Товариство «Знання», 2006. - 319 с.
 7. Філоненко М. М.Ф 48 Психологія спілкування. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. —224 с. [Філоненко М.М. Психологія спілкування 2008р.pdf](#)

12. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Большая электронная библиотека.- [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* <http://www.big-library.info/?act=autors&tema=17&subtema=17>
 2. Національна бібліотека ім. В.Вернадського. - <http://www.nbu.gov.ua/e-resources/>
 3. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова. - [Електронний ресурс]. – *Режим доступу:* - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
 4. Ваш психолог. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* <http://www.vash-psiholog.info/>
 5. Психологія людини. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* <http://psibook.com/>
 6. Закон України «Про освіту». - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof>
 7. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001>
 8. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* <http://osvita.in.ua/index.php?option>
-